VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 31)**

z dnia 5 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 31)

5 lipca 2016 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Gawłowskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– powołanie Podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sławomir Mazurek** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, **Andrzej Styczeń** dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Andrzej Kniaziowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Z drobnym opóźnieniem rozpoczynamy kolejne posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Dzisiejszy porządek obrad przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. w zakresie działania Komisji. Sprawozdanie przedstawi prezes, a właściwie w jego imieniu dyrektor generalny NIK pan Andrzej Styczeń, którego bardzo serdecznie witam wraz z panią Teresą Warchałowską zastępcą dyrektora Departamentu Środowiska NIK.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Przyjmujemy porządek obrad. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. O, przepraszam – jest jeszcze jeden punkt porządku: powołanie Podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami. Pani poseł – bardzo proszę.

Poseł Gabriela Lenartowicz (PO):

Mam prośbę i propozycję z tego względu, że trwa równolegle debata plenarna. Wobec tego, czy moglibyśmy zacząć od punktu, który będzie przedmiotem głosowania, bo nie wszyscy będą mogli zostać do końca. Na pewno sprawozdanie będzie obszerne, a część z nas na pewno będzie chciała podzielić swoją uwagę między te dwie sprawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Nie wiem tylko czy nie zrobi się pewien kłopot, więc sekundę. Nie ukrywam, że na posiedzeniu prezydium rozmawialiśmy o powołaniu podkomisji i proponowalibyśmy, aby był to skład 11-osobowy. Tak, żeby każdy z klubów był reprezentowany. Zatem gdyby Wysoka Komisja zgodziła się, abyśmy zaczęli od tego punktu porządku obrad, to miałbym propozycję, w imieniu prezydium, żeby w skład podkomisji weszło: sześciu przedstawicieli Prawa i Sprawiedliwości, dwóch przedstawicieli Platformy Obywatelskiej i po jednym przedstawicielu z pozostałych ugrupowań. Jeżeli byłaby zgoda na tego rodzaju propozycję, to uprzejmie proszę o zgłaszanie kandydatur do podkomisji. W ten sposób sprawnie ją powołamy. Pan poseł Bąk, proszę.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Pan poseł Jerzy Gosiewski, pani poseł Małgorzata Golińska, pan poseł Krzysztof Maciejewski, pan poseł Dariusz Piontkowski, pani poseł Barbara Dziuk.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. To jest sześć osób? Nie, pięć. Czy ktoś jeszcze?

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Jeszcze pan poseł Krzysztof Kubów.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Z Klubu Platformy Obywatelskiej chciałbym zgłosić pana posła Bogusława Sonika i pana posła Ryszarda Wilczyńskiego. Rozumiem, że w przypadku Polskiego Stronnictwa Ludowego i Nowoczesnej będą to panie posłanki: pani poseł Urszula Pasławska i pani poseł Ewa Lieder. Rozumiem też, że wszyscy wymienieni wyrażają zgodę. Pozostał jeszcze Klub Kukiz15. Jest zgłoszenie – pan poseł Józef Brynkus. Czy pan poseł wyraża zgodę? Tak. Jeszcze raz pytam – czy wszyscy kandydaci do pracy w podkomisji wyrażają zgodę?

Głosy z sali:

Wyrażamy.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że Komisja powołała Podkomisję stałą ds. monitorowania gospodarki odpadami. Bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia Komisji bardzo państwa proszę o pozostanie na sali, żeby podkomisja mogła się ukonstytuować. Dziękuję bardzo, w ten sposób zrealizowaliśmy ten punkt porządku obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. w zakresie działania Komisji. Panie dyrektorze, jeszcze raz serdecznie witam i uprzejmie proszę o zabranie głosu.

Dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli Andrzej Styczeń:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo.

Najwyższa Izba Kontroli przekazała Sejmowi sprawozdanie ze swojej działalności w 2015 r. Nawiązując do tego sprawozdania chciałbym przedstawić krótką uzupełniającą informację o działalności NIK w obszarze „środowisko" w ubiegłym roku.

Wysoka Komisjo. Przypomnę, że organizację i tryb działania Najwyższej Izby Kontroli określa ustawa z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, znowelizowana w 2010 r. Zgodnie z zarządzeniem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 29 sierpnia 2011 r. do właściwości Departamentu Środowiska należy przeprowadzenie kontroli w obszarze „środowisko", a w szczególności do wykonywania kontroli:

– w sprawach objętych działami administracji rządowej: gospodarka wodna, środowisko;

– zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw ww. działów administracji rządowej, wynikających z ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o Radzie Ministrów;

– zadań realizowanych przez organy, urzędy i jednostki podporządkowane lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw ww. działów administracji rządowej;

– wykonania budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – środowisko;

– wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Gwoli informacji, na dzień dzisiejszy w Departamencie Środowiska zatrudnionych jest 30 osób. Kontrolerzy stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez szkolenia specjalistyczne, jak również w drodze samokształcenia. Natomiast nowoprzyjęci pracownicy uczestniczą w aplikacji kontrolerskiej, w tym w kilkutygodniowych szkoleniach stacjonarnych kończących się oczywiście egzaminami.

Wysoka Komisjo. W 2015 r. Departament Środowiska przeprowadził 10 kontroli – oczywiście mówię tylko o części departamentowej – w tym kontrolę wykonania budżetu państwa, 4 kontrole planowe koordynowane przez departament, 1 kontrolę doraźną

koordynowaną przez departament, 2 koordynowane przez inne jednostki organizacyjne NIK oraz 2 kontrole doraźne. Te ważne i warte przypomnienia kontrole to: „Wykonanie budżetu państwa w 2014 r.", „Nadzór nad stanem technicznym i stanem bezpieczeństwa wodnych budowli piętrzących" – jak państwo zapewne pamiętacie było to również tematem posiedzenia Komisji. Kolejna kontrola, która również była tematem posiedzenia Komisji, to „Przeprowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego. Kolejne trzy kontrole godne uwagi, to: „Działania organów gmin na rzecz zwiększenia liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej", „Wykorzystanie środków publicznych na działania dotyczące ochrony przyrody i edukacji ekologicznej" i „Prowadzenie gospodarki łowieckiej".

Na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2015 r. Departament Środowiska sformułował łącznie 117 wniosków zamieszczonych w wystąpieniach pokontrolnych, wysłanych do kierowników jednostek kontrolowanych, z czego 110 zostało przyjętych do realizacji. Realizacja wniosków jest monitorowana przez departament, a w miarę możliwości NIK ocenia ich wykonanie w toku kontroli doraźnych sprawdzających oraz przy okazji wszystkich kontroli prowadzonych w jednostkach, do których zostały skierowane wnioski.

Oprócz kontroli przeprowadzonych przez sam Departament Środowiska, inne jednostki organizacyjne NIK, tzn. inne departamenty lub też nasze delegatury, przeprowadziły 7 kontroli planowych i 25 doraźnych z zakresu właściwości kontrolnej departamentu. Ze względu na czas wymienię tylko kilka tematów tych kontroli: „Ochrona przeciwpowodziowa Żuław", „Ochrona wód zlewni rzeki Bug przed zanieczyszczeniami", „Zapewnienie przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne", „Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków".

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. Departament Środowiska przekazał organom Sejmu 9 informacji o wynikach kontroli. I tu znów skoncentruję się na kilku, żeby państwu zasygnalizować tematykę: „Postępowanie z odpadami medycznymi", „Organizacja i utrzymanie kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli", „Wykonywanie przez państwowe jednostki budżetowe zadań dofinansowanych z rezerwy celowej utworzonej w budżecie państwa na podstawie ustawy – Prawo ochrony środowiska", „Zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymagań prawnych", „Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko", „Wykonanie w 2014 r. planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej". W tym samym czasie inne jednostki organizacyjne NIK przekazały 12 informacji o wynikach kontroli z zakresu środowiska. W tym, m. in.: „Wdrożenie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi", „Ochrona brzegów morskich na Półwyspie Helskim i Mierzei Wiślanej", „Ochrona drzew w procesach inwestycyjnych miast", „Postępowanie administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem stacji bazowych telefonii komórkowej".

Na uwagę zasługuje również istotny udział Najwyższej Izby Kontroli w działaniach na rzecz ochrony zwierząt, zwłaszcza zaś ich humanitarnego traktowania. Oprócz kontroli, celowi temu służy Rada do Spraw Wspierania Działań ma Rzecz Ochrony Zwierząt powołana przez Prezesa NIK – pana Krzysztofa Kwiatkowskiego, złożona z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników Izby. Od ponad roku pełni ona funkcję opiniodawczo-doradczą przy Prezesie NIK, a także inicjuje i wspiera działania służące poprawie dobrostanu zwierząt. Z inicjatywy Rady NIK przeprowadziła w I półroczu br. kontrolę „Zapobieganie bezdomności zwierząt", a w II półroczu podjęte będą dwie kontrole dotyczące dobrostanu zwierząt: „Wykorzystywanie zwierząt w badaniach naukowych" i „Nadzór nad transportem i ubojem zwierząt gospodarskich".

Krótko o współpracy międzynarodowej w 2015 r. Tu przypomnę, że Najwyższa Izba Kontroli jest członkiem Grupy Roboczej ds. Kontroli Środowiska funkcjonującej w ramach INTOSAI, czyli światowej organizacji zrzeszającej najwyższe organy kontroli państwowej, oraz członkiem analogicznej Grupy działającej w ramach EUROSAI, czyli europejskiego stowarzyszenia tych organizacji, a także członkiem Komitetu Sterującego tej Grupy.

Grupa Robacza INTOSAI ds. Kontroli Środowiska odbywa spotkania co dwa lata – ostatnie miało miejsce w 2014 r. Natomiast w październiku 2015 r. odbyło się spotkanie Grupy Roboczej EUROSAI ds. Kontroli Środowiska połączone z seminarium, w którym wzięli udział przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli. Omawiano tam tematy związane z kontrolą wpływu rolnictwa na środowisko, kontrolą odpadów przemysłowych i niebezpiecznych oraz relacji najważniejszych organów kontroli z interesariuszami procesu kontroli. Przedstawiciele NIK przedstawili doświadczenia Izby w tych kwestiach. Ponadto wstępnie zadeklarowaliśmy w podejmowanej kontroli międzynarodowej koordynowanej przez NOK Holandii, dotyczącej zanieczyszczenia powietrza. Kontrola ta ujęta została w planie pracy NIK na 2016 r.

Godne uwagi jest również, że w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli była zaangażowana w działania związane z dwiema kontrolami prowadzonymi we współpracy z najwyższymi organami kontroli innych państw. Była to „Ochrona Transgranicznego Rezerwatu Biosfery »Karpaty Wschodnie«” z udziałem NOK-ów Ukrainy, Słowacji i oczywiście my ze strony polskiej. W grudniu 2015 r. odbyło się spotkanie przygotowujące do przeprowadzenia kontroli równoległej, zrealizowanej w 2016 r. Koordynacją tej kontroli zajmuje się Delegatura NIK w Rzeszowie. Drugi temat to „Ochrona wód zlewni rzeki Bug przed zanieczyszczeniami” – wspólne stanowisko dotyczące przeprowadzenia kontroli zostało podpisane przez przedstawicieli NOK Białorusi, Polski i Ukrainy we wrześniu 2014 r. Była to kontrola sprawdzająca wdrożenie zaleceń ze wspólnego raportu trójstronnego z 2008 r. W czerwcu 2015 r. w Delegaturze NIK w Lublinie odbyło się robocze spotkanie jej uczestników. Natomiast podpisanie wspólnego raportu z tej kontroli nastąpiło w kwietniu 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli współpracuje również z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, w związku z kontrolami przeprowadzanymi w Polsce przez Trybunał, co stanowi realizację zobowiązań wynikających z przepisów prawa wspólnotowego. Współpraca obejmuje udział kontrolerów NIK w charakterze obserwatorów (tzw. asyst) w kontrolach ETO w Polsce, pomoc urzędnikom Trybunału w jego kontrolach z krajowymi podmiotami przewidzianymi do kontroli, uzyskiwanie danych oraz dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli.

W 2015 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przeprowadził w Polsce 25 kontroli, w tym dwie dotyczące środowiska: kontrola przygotowań do zapewnienia wykorzystania co najmniej 20% budżetu Unii Europejskiej na realizację celów w dziedzinie klimatu w latach 2014-2020 oraz kontrola wykonania zadań dotycząca sieci Natura 2000.

Wysoka Komisjo. W zakresie współpracy z organami parlamentu pragnę podać, że przedstawiciele kierownictwa Departamentu Środowiska, podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, utrzymywali w 2015 r. stałe, robocze kontakty z Komisją Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. W miarę potrzeb, wynikających z bieżących prac poszczególnych organów Sejmu, podejmowano także współpracę z innymi komisjami sejmowymi i podkomisjami. Ponadto , w toku bieżących prac departamentu, uwzględniano wnioski i sugestie zgłaszane przez komisje sejmowe i poszczególnych posłów.

Przedstawiciele Departamentu Środowiska NIK uczestniczyli w 99 posiedzeniach komisji sejmowych, w tym w 71 posiedzeniach Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, a także w 14 posiedzeniach senackiej Komisji Środowiska.

Przedmiotem obrad Komisji w 2015 r. były trzy informacje o wynikach kontroli przeprowadzonych przez Departament Środowiska, w tym dwie dotyczące kontroli wykonania budżetu państwa.

Wysoka Komisjo. Odnosząc się do sprawy skarg i wniosków, pragnę poinformować, że Departament Środowiska rozpoznał w 2015 r. 16 spraw, w tym 3 od posłów na Sejm i senatorów. Jedną z tych spraw – dotyczącą Państwowego Instytutu Geologicznego – Izba zbadała w toku kontroli, a w dwóch pozostałych udzielono pisemnych wyjaśnień.

Dziękując za uwagę, uprzejmie proszę, w imieniu kierownictwa, Wysoką Komisję o przyjęcie przedłożonego sprawozdania w zakresie działalności Najwyższej Izby Kontroli w obszarze „środowisko” w 2015 r. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń. W związku z tym pozwolę sobie przedstawić opinię Komisji. Ona nie będzie długa, więc pozwólcie państwo, że przeczytam: „Opinia nr 4 Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa uchwalona w dniu 5 lipca 2016 r. dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2016 r. rozpatrzyła sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) w zakresie działania Komisji. Komisja pozytywnie ocenia działalność NIK w tym zakresie. Tematyka przeprowadzonych kontroli była trafnie dobierana, odpowiada na bieżące i perspektywiczne zapotrzebowanie. Ich przydatność dla pracy Komisji była ważna. Komisja wysoko ocenia współpracę z Departamentem Środowiska. Udział przedstawicieli departamentu niemal we wszystkich posiedzeniach Komisji zdecydowanie ułatwia bieżące kontakty z Izbą”.

Czy są jakieś uwagi do opinii Komisji? Nie słyszę. Jeżeli nie ma uwag, to uznam, że Komisja przyjmuje opinię w treści przedłożonej przed chwilą. Nie słyszę uwag. Dziękuję bardzo. Przyjęliśmy Opinię nr 4.

W ten sposób wyczerpaliśmy porządek obrad. Dziękuję bardzo. Zamykam dzisiejsze posiedzenie Komisji.